

— підприємницька діяльність може бути як з найманими працівниками, так і без них;

— власник самостійно керує підприємством, що дає можливість оперативно реагувати на зовнішні чинники.

Недоліком приватного підприємства є відсутність окремого закону, який би регулював діяльність приватного підприємства, тому суб'єкти вимушені керуватися загальними положеннями Цивільного та Господарського кодексів. Внаслідок цього виникає багато спірних питань на практиці (наприклад, порядок створення та діяльності органів управління, створення статуту, приєднання нових членів, виплата дивідендів тощо). Тому потрібно детально такі моменти прописувати в статуті підприємства [5].

Отже, питання правового статусу приватних підприємств, порядку їх створення та діяльності, на мою думку, має бути більш чітко законодавчо врегульовано. Це дасть позитивні наслідки в діяльності суб'єктів, які обрали для себе такий вид господарювання, як приватне підприємство.

Література

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (із змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (із змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - №№ 40-44. – Ст. 356.

3. Лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва про надання роз'яснення від 15.03.2011 р. № 2571 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.profiwins.com.ua/uk/ letters-and-orders/state-committee/1777-2571.html](http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/state-committee/1777-2571.html)

4. Вінник О. М. Господарське право: навч. посіб. / О.М. Вінник. – 2-е вид., змін. та допов. – К.: Правова єдність, 2008. – 766 с.

5. Законодавство не визначає правового статусу приватного підприємства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zib.com.ua/ua/12868privatni_pidpriemstva_pracyuyut_bez_viznachennya_statusu_v_z.html.

УДК 342.95(043.2)

Пшенишна К.Ю., студентка,
Київський університет права НАН України, м. Київ
Науковий керівник: Загіршева Н.В., старший викладач

ПОНЯТІ ТА ЇХ УЧАСТЬ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Виконання рішень, в тому числі і господарських судів, іноземних судів та арбітражів, обов'язково проходить стадію їх надсилання до державної виконавчої служби або приватного виконавця. З метою

дотримання прав суб'єктів господарювання, як національних, так і закордонних, при вчиненні виконавчих дій, захисту інтересів сторін виконавчого провадження Закон України «Про виконавче провадження» передбачає участь понятих. Її участь зумовлена метою зменшити зловживання як з боку виконавців, так і з боку інших осіб, які беруть участь у виконавчому процесі. Відповідно понятими є такі учасники виконавчого провадження, які не зацікавлені у кінцевому результаті виконавчого провадження, але участь яких є необхідною для повного, якісного і об'єктивного виконання рішень суду та інших органів.

Присутність понятих під час вчинення виконавчих дій може бути як обов'язковою, так і факультативною. Факультативною є та участь понятих, коли виконавець залучає їх для здійснення якої-небудь виконавчої дії, за ініціативою однієї зі сторін виконавчого провадження або на власний розсуд. Присутність понятих є обов'язковою у випадку, передбаченому частиною третьою статті 53 Закону України «Про виконавче провадження» (готівка та майно, що належать боржнику від інших осіб, вилучаються виконавцем у таких осіб у присутності понятих), а також у разі відсутності боржника або його представника під час вчинення виконавчих дій, пов'язаних з примусовим входженням на земельні ділянки, до нежитлових приміщень і сховищ, де зберігається майно боржника, на яке звернено стягнення, або майно стягувача, яке має бути повернуто йому в натурі, до житла, іншого володіння особи для забезпечення примусового виселення з нього та вселення в нього, під час проведення опису, арешту, вилучення і передачі майна [1].

У ЗУ «Про виконавче провадження» прямо не визначено, хто не може бути понятими. У ч. 3 ст. 22 даного Закону зазначено, що понятими можуть бути будь-які дієздатні особи, які не мають особистої заінтересованості у вчиненні виконавчих дій і не пов'язані між собою або з учасниками виконавчого провадження родинними зв'язками, а також підлеглі учасників виконавчого провадження. Тому, я вважаю, що слушною думкою є думка С.Я. Фурси з приводу того, що понятими не можуть бути самі державні виконавці, а також працівники органів внутрішніх справ, прокурори та судді. Небажаним є й притягнення як понятих інших працівників державної виконавчої служби (наприклад водіїв чи інших технічних працівників), працівників інших органів та організацій, що виконують вимоги державних виконавців [3].

Перед початком виконавчих дій державний виконавець зобов'язаний роз'яснити понятим їх права та обов'язки, передбачені ст. 22 Закону України «Про виконавче провадження». Відповідно до положення даної статті понятим має право знати, для участі у провадженні яких виконавчих дій його запрошено, на підставі якого виконавчого документа вони провадяться, а також робити зауваження з приводу провадження виконавчих дій. Зауваження понятого підлягають занесенню до акта

відповідної виконавчої дії. Понятій зобов'язаний засвідчити факт, зміст і результати виконавчих дій, під час провадження яких він був присутній. Перед початком виконавчих дій виконавець роз'яснює понятим їхні права і обов'язки, про що зазначається в акті.

Статтею 23 ЗУ «Про виконавче провадження» передбачено відвід державного та приватного виконавця, експерта, спеціаліста, суб'єкта оціночної діяльності - суб'єкта господарювання та перекладача. Проте, у даному Законі відсутня стаття, яка могла б регулювати можливість відводу понятих. Я думаю, що варто було б погодитися з думкою М.Н. Вінциславської про те, що для забезпечення об'єктивності виконавчого процесу слід внести зміни до ст. 23 Закону України «Про виконавче провадження» і доповнити таким змістом: «Державний виконавець, приватний виконавець, експерт, спеціаліст, суб'єкт оціночної діяльності - суб'єкт господарювання, перекладач, поняті не можуть брати участі у виконавчому провадженні й підлягають відводу, якщо вони є близькими родичами сторін, їх представників або інших осіб, які беруть участь у виконавчому провадженні, або заінтересовані в результаті виконання рішення, або є інші обставини, що викликають сумнів у їх неупередженості».

Як слушно зазначає В.Ф. Кузнецов: «Участь понятих під час провадження ряду виконавчих дій зумовлена конституційним правом громадян на недоторканність житла, приміщень, які належать їм на праві власності». Поняті виступають гарантією дотримання процесуальних прав осіб, які беруть участь у виконавчому провадженні [4].

Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна дійти висновку, що участь понятих у виконавчому провадженні є гарантією забезпечення принципу законності. Через присутність понятих під час здійснення виконавчих дій в межах виконавчого провадження сторонами якого є суб'єкти господарювання держава реалізує дотримання принципу господарювання: рівного захисту всіх суб'єктів господарювання.

Література

1. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>
2. Науково-практичний коментар Закону України «Про виконавче провадження» [текст]: практич. посіб. – К.: ЦУЛ, 2017. – Ст. 100-101.
3. Про виконавче провадження: Закон України: наук.-практ. коментар / С.Я. Фурса та ін.; заг. ред. С.Я. Фурса; Центр правових досліджень Фурси. – К.: Видавець Фурса С.Я. – К.: КНТ, 2008. – 268 с.
4. Кузнецов В.Ф. Исполнительное производство / В.Ф. Кузнецов. – Челябинск, 1998. – 157 с.